

Stab
Kristina Augustsson

Nytt från Göteborgs kommun som berör Gryaab till och med 31 augusti 2020

Göteborgs Stads plan för en jämlik stad 2019-2022

Bakgrund

Kommunfullmäktige fattade den 25 januari 2018 beslut om att anta Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018-2026.

Social resursnämnd fick i kommunfullmäktiges budget för 2018 i uppdrag att utifrån programmet ta fram en plan som var övergripande för hela staden. Syftet med planen var att utveckla och förstärka strukturer för Göteborgs Stads arbete med en jämlik stad. Avsikten var att planen ska konkretisera aktiviteter för att underlätta programmets genomförande.

Förslaget

Precis som programmet utgår planen ifrån två delar; målområden med tillhörande strategier samt förutsättningar för ett mer framgångsrikt arbete.

Här presenteras alla målområden men endast de strategier som bedöms kunna vara aktuella för Gryaab:

Målområden	Strategier
Skapa en god start i livet	
Skapa förutsättningar för arbete	Matcha kompetens för att underlätta inträdet på arbetsmarknaden Skräddarsy utbildning och lärande för att underlätta inträdet på arbetsmarknaden Arbeta för att ge rätt information till arbetsgivare Underlätta första steget in på arbetsmarknaden Verka för livslångt lärande Utveckla arbetsgivarrollen
Skapa hållbara och jämlika livsmiljöer	Öka delaktighet och inflytande i stadsutvecklingen Skapa förutsättningar för en fungerande närmiljö Jämlik tillgång till stadens resurser

Målområden	Strategier
Skapa förutsättningar för delaktighet, inflytande och tillit	Systematiskt integrera delaktighetsperspektivet Skapa inkluderande medborgardialog Tillhandahålla arenor för medborgardrivna mötesplatser Utveckla delaktigheten i mötet med kommunens verksamheter Stärka tjänstepersonernas bemötande för att skapa tillit Skapa delaktighet och tillit genom nya former av deltagande

Förutsättningarna för ett mer framgångsrikt arbete är:

- Ett långsiktigt fokus
- Tidiga insatser och åtgärder
- Insatser och åtgärder för alla göteborgare
- Ett helhetsperspektiv
- Delaktighet och samverkan
- Arbeta kunskaps- och erfarenhetsbaserat
- Normmedvetet och intersektionellt arbetssätt

I planen konkretiseras målområdena genom aktiviteter för samverkan och förutsättningarna konkretiseras genom aktiviteter för styrning, uppföljning och samordning. I planen anges att aktiviteterna för samverkan berör de flesta förvaltningar och bolag.

Aktiviteter för samverkan

- Samverkan genom det familjecentrerade arbetssättet för barns och ungas rätt till goda och likvärdiga uppväxtvillkor
- Skolan som gemensam arena för samverkan kring barns rätt till goda och likvärdiga uppväxtvillkor
- Samverkan för ett jobb- och kompetensbaserat arbetssätt för likvärdiga förutsättningar till arbete, utbildning och försörjning
- Samverkan för jämlik tillgång till hållbara livsmiljöer

Aktiviteter för styrning, uppföljning och samordning

- Utveckla en strategisk funktion för samordning av stadens sociala hållbarhetsarbete
- Genomföra analyser av jämlikhet ur ett helhetsperspektiv
- Utveckla indikatorer och analys av tvärssektoriella frågor
- Utveckla ordinarie uppföljning utifrån jämlikhet
- Integrera jämlikhet i ordinarie verksamhet
- Utveckla en strukturerad och strategisk samverkan med akademi, näringsliv och civilsamhälle

Kommunstyrelsen kommer att följa upp planen en gång under planperioden och redovisas i samband med jämlikhetsrapporten år 2021.

Beslut

Kommunfullmäktige biföll kommunstyrelsens förslag vilket innebär bl.a. att Göteborgs Stads plan för en jämlik stad 2019-2022 antogs och att genomförandet ska ske i den takt som nämnder och styrelser bedömer möjligt.

För Gryaab

Planen gäller för alla nämnder och styrelser. Gryaab ska göra en översyn av planen och se vilka åtgärder Gryaab behöver vidta med anledning av den.

Revidering av styrdokument för finansverksamheten inom Göteborgs Stad

Bakgrund

Göteborgs Stads samlade skuld- och medelsförvaltning för hela den kommunala koncernen samordnas genom koncernbanken. Det fanns ett antal styrande dokument för finansverksamheten. Stadsledningskontoret bedömde vid aktualitetsprövning att styrdokumenterna behövde revideras.

Förslaget

Stadsledningskontoret tog fram förslaget "Göteborgs Stads riktlinje för finansverksamheten" som införlivade alla de tidigare styrdokumenterna på området. Förutom redaktionella ändringar innebär förslaget förändringar kring den finansiella verksamheten avseende:

- Tydliggörande kring den finansiella samordning som kommunfullmäktige beslutade om 6 februari 2014 innebärandes att koncernbankens roll och ansvar förklaras. Det tydliggörs att koncernbanken ansvarar för såväl ränterisk som finansieringsrisk. Även modellen för prissättning mot bolagen tydliggörs. Prissättningen ska ske på marknadsmässiga villkor och baseras på koncernbankens genomsnittliga årskostnad.
- Kommunfullmäktige ska fastställa årliga låneramar för de upplånande bolagen. Fullmäktiges beslut ska ske i det årliga budgetbeslutet. Bakgrunden till förslaget är att kommunfullmäktige ska ta ansvar och ha en samlad bild över hela kommunkoncernens låne- och skuldutveckling. Stadsledningskontoret anser inte att kommunfullmäktige ska neka styrelser upplåning utifrån beslutade lånetak utan eventuella avvikelser får ske inom ramen för den ordinarie uppsikten, uppföljningen och genom ordinarie styrning. Kopplat till det förslaget om årlig låneram tillförs bolagen ansvaret att inkomma med flerårsplan på investerings- och lånenivå.
- Uppdaterade bestämmelser för borgen
- Införande av lydelse kring ansvarfulla placeringar
- Anpassning av riskramar utifrån aktuella förutsättningar. Två nya punkter har skrivits in angående finansieringsrisk nämligen att upplåningen bör fördelas på minst fyra upplåningsformer och högst 35 procent av upplåningen bör ske hos en enskild långivare. Koncernbanken ska upprätthålla möjligheten till gröna finansieringskällor. Göteborg ska kreditvärderas av ratinginstitut för att underlätta finansiering via kapitalmarknaden.

- Uppdatering av bolagens ansvar kring finansiella anvisningar, fleråriga investeringsplaner samt projektrelaterad upplåning. Det anges att de helägda bolagen inte längre behöver inkomma med styrelsebehandlade finansiella anvisningar. Eftersom den finansiella samordningen inom Göteborgs Stad innebär att koncernbanken ansvarar för såväl ränte- och finansieringsrisk finns inte något syfte att bolagen beslutar om egna finansiella anvisningar. Det skapar snarare en otydlighet då det kan ge styrelserna en uppfattning om att de har ansvar för ränte- och finansieringsrisk.
- Riktlinje för pensionsmedelsförvaltning införs

Beslut:

Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige biföll stadsledningskontorets förslag. Det innebar att de tidigare gällande dokumenten på området upphörde att gälla.

För Gryaab

Den nya riktlinjen gäller för de helägda bolagen. Det anges i riktlinjen att de delägda bolagen rekommenderas att tillämpa riktlinjen.

Det anges också delägda bolag kan använda sig av stadsledningskontoret för finansiella tjänster i enlighet med riktlinjerna men finansieringsbehov kan tillgodoses även på den ordinarie kreditmarknaden.

Gryaab har tidigare valt att följa Göteborgs Stads finanspolicy och finansiella riktlinjer som är två av de styrande dokument som införlivats i den nya riktlinjen. Gryaabs styrelse har fattat beslut om finansiella anvisningar varje år.

Gryaab bör se över om det finns skäl att inte tillämpa den nya riktlinjen. Eftersom Gryaab har lån genom koncernbanken kommer troligen de nya reglerna tillämpas på Gryaab.

Redovisning av uppdrag att slutföra arbetet med att ta fram ett lämpligt miljöledningssystem för stadens verksamheter samt påbörja implementering

Bakgrund

I Göteborgs Stads budget för 2019 fick kommunstyrelsen uppdraget att utreda ett lämpligt miljöledningssystem för Göteborgs Stads verksamheter och i budget 2020 uppdraget att slutföra arbetet med att ta fram ett lämpligt miljöledningssystem för stadens verksamheter och påbörja implementering. Bakgrunden till uppdragen var att man identifierat ett förbättringsbehov i det systematiska miljöarbetet på både förvaltnings/bolagsnivå och på övergripande nivå.

Förslaget

Ett miljöledningssystem syftar till att systematisera och effektivisera en verksamhets miljöarbete i syfte att minska klimatpåverkan. Stadsledningskontorets förslag innehöll sju kriterier för ett lämpligt miljöledningssystem i Göteborgs Stad.

Utifrån dessa kriterier föreslogs att ett antal krav/regler som riktas till stadengemensam nivå och till förvaltningar/nämnder samt bolagsstyrelser/bolag skulle tas fram. Kraven ska fastställas i ett reglerande styrande dokument som stadsledningskontoret får i uppdrag att bereda.

Kommunstyrelsen föreslogs få det övergripande ansvaret för miljöledningssystemet och miljö- och klimatnämnden ett uttryckligt ansvar att stödja kommunstyrelsen.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutade i enlighet med förslaget.

För Gryaab

Stadsledningskontoret ska ta fram ett styrande dokument som kommer att innehålla krav för hur bolagen ska systematisera sitt miljöarbete. Gryaab inväntar att det styrande dokumentet.

Remiss från Miljödepartementet – Hållbar slamhantering, betänkande (SOU 2020:3)

Bakgrund

Miljödepartementet skickade den 25 februari 2020 betänkandet Hållbar slamhantering på remiss till Göteborgs Stad. Utredningens uppdrag var bl.a. att utforma ett förslag på ett förbud mot spridning av avloppsslam med eventuella undantag. Utredningens huvudförslag består av två förbudsalternativ för slamspridning där förslagsalternativ ett i huvudsak innebär ett totalt spridningsförbud och alternativ två ger undantag för spridning av kvalitetssäkrat slam på jordbruksmark.

Remissen har underremitterats till Gryaab och Kretslopp- och Vatten för yttrande. Gryaabs remissvar styrelsebehandlades den 22 april 2020. Gryaabs svar innebar sammanfattningsvis att:

- Alternativ ett avstyrktes.
- Alternativ två förespråkades med tillägget att slam även borde kunna användas för jordtillverkning med en reglering som utgår från samma principer som alternativ två.

Gryaab pekade även på att utredningens bedömning av kostnadsökningen vid ett totalförbud underskattats.

Förslaget

Stadsledningskontoret tog fram ett förslag till remissvar som låg i linje med Gryaabs svar. Vad gäller jordtillverkning angavs att det bör fortsättningsvis finnas anledning till annan användning av avloppsslammet till exempel hållbar jordtillverkning med en inblandning av slam på mellan 5 och 10 procent. Som underlag bör en systemstudie för hållbarhet genomföras kring samhällskostnader, nyttor och risker kring olika system för slamhantering i framtiden. Stadsledningskontoret pekade, precis som Gryaab, på att kostnadsökningen vid ett totalförbud underskattats.

Beslut

Kommunstyrelsen biföll stadsledningskontorets förslag med ett tillägg från MP och V där följande text lades till förslaget:

Det är positivt att näringsämnen återcirkuleras till jordbruket men det får inte bidra till att sprida farliga ämnen. Det avloppsslam som sprids på åkermark måste hålla god kvalitet. Det är därför viktigt med skarpa och tydligt reglerade gränsvärden både för metaller samt för andra miljö- och hälsofarliga ämnen, rester av läkemedel för djur och människor samt mikroplast. Gränsvärdena bör beakta den osäkerhet som kombinationseffekter (cocktaileffekt) av olika kemiska ämnen innebär.

För Gryaab

En förändring i regelverket gällande slamhantering skulle påverka Gryaab mycket och innebära både ökade kostnader och en omställning gällande teknik och arbetsmetoder. Kommunstyrelsens svar är nu skickat till miljödepartementet. Det återstår att se om betänkandet, oavsett alternativ vilket alternativ väljs, blir lagstiftning eller om man väljer att ha kvar det regelverk som gäller i dagsläget.

Motion av Karin Pleijel (MP) och Åse-Lill Törnqvist (MP) om att införa klimatmål och klimatbudgetar i stadens alla nämnder och bolag

Bakgrund och förslag

Karin Pleijel och Åse-Lill Törnqvist lämnade in en motion om att samtliga nämnder och bolag skulle införa klimatmål och klimatbudgetar. Som skäl för motionen anfördes bl.a. följande. En klimatbudget bygger på en beräkning av den sammanlagda mängd växthusutsläpp som kan ske för att inte överskrida målen för ökad temperatur. Det är alltså en beräkning av alla utsläpp som sker från idag fram till vi når hållbara halter i atmosfären. Göteborgs utrymme för fortsatta utsläpp är mycket liten och de utsläpp som kommunen själv står för måste därför snarast minska. För att säkra en sådan utveckling behöver varje verksamhet sätta mål för klimatutsläpp och redovisa dessa så att vi inte överskrider vår klimatbudget. På samma sätt som man följer upp budgeten i kronor kan man då följa upp klimatutsläppen så att målen nås.

Gryaabs styrelse tillstyrkte motionen i remissvar den 19 juni 2019.

Kommunstyrelsen biföll den 9 oktober 2019 S, M, L och C:s yrkande som innebar ett tillstyrkande av förslaget om att införa verksamhetsspecifika klimatmål men ett avslag på förslaget att införa individuella klimatbudgetar på förvaltnings- och bolagsnivå. S, M, L och C anförde följande angående verksamhetsspecifika klimatmål. Det är viktigt att samtliga nämnder och bolag ser det som sin uppgift att minska utsläppen och förhindra att den globala uppvärmningen överstiger 1,5 grader. Vi ser positivt på att nämnder och bolag inför verksamhetsspecifika klimatmål.

Beslut

Kommunfullmäktige beslutade följande. Samtliga nämnder och bolag får i uppdrag att införa verksamhetsspecifika klimatmål som en del av det ordinarie uppföljningssystemet senast 2020. Målen ska vara baserade på att vi globalt uppnår 1,5 graders målet.

För Gryaab

Gryaabs styrelse ska under 2020 införa verksamhetsspecifika klimatmål baserade på att minska klimatutsläppen och de kommer att följas upp i det ordinarie uppföljningssystemet. Gryaabs tjänstepersoner ska ta fram ett förslag på verksamhetsspecifika klimatmål för 2021 som behandlas på Gryaabs styrelsemöte i oktober eller november 2020.

Motion av Karin Pleijel (MP), Gertrud Ingelman (V) och Stina Svensson (FI) om att stärka Göteborgs Stads styrning för ett fossilfritt Göteborg**Bakgrund och förslag**

Karin Pleijel, Gertrud Ingelman och Stina Svensson lämnade in en motion med fem förslag på förändringar i stadens styrdokument i syfte att ge klimatfrågan en högre status och tydligare effekt inom staden. Som skäl anfördes bl.a. följande. Rapporten "Fossilfritt Göteborg – vad krävs?" redovisar tydligt att kraftfulla åtgärder behövs för att klara målet om 1,5 graders uppvärmning och att de behöver genomföras nu. Utöver praktiska åtgärder behöver klimatfrågan få en högre status och tydligare styrande effekt inom staden. Stadens styrdokument behöver samstämmigt peka ut riktningen mot fossilfritt och 1,5 graders målet.

Beslut

Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige beslutade enligt ett yrkande från M, L, C och KD. Beslutet innebar följande:

- Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att på ett lämpligt sätt förtydliga alla bolags ansvar att bidra till att nå 1,5 graders-målet och ett fossilfritt Göteborg.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att i ordinarie uppföljningsrapporter och i årsredovisningen tydligare arbeta in uppföljning av hur det går med stadens klimatarbete i förhållande till målet om 1,5 graders uppvärmning och att fördjupad uppföljning arbetas in inom det kommande miljöledningssystemet.

För Gryaab

Beslutet innebär att Stadshus kommer ge Gryaab ledning i hur Gryaabs ansvar kring målet att om 1,5 graders uppvärmning ser ut. Det tydliggör även kommunstyrelsens ansvar att följa upp stadens klimatarbete på detta område.